

Sıhhiye Vekilimizin tetkik seyahatleri

Dr. Hulûsi Alataş Erzurumdan Diyarbakıra hareket ettiler

Erzurum, 9 — İki gündür Erzurumda tetkiklerine devam eden Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Dr. Hulûsi Alataş dün öğleden evel sıhhi müesseseleri tetkik etmiş ve öğleden sonra ilcaya giderek yeni yapılan banyoları ve tesisatı gez

miştir.

Dr. Hulûsi Alataş saat 18,50 de Elâzığ ve Diyarbakıra gitmek üzere Erzurumdan ayrılmış ve istasyonda vali, kolordu komutanı, müstahkem mevki komutanıyla devair müdürleri tarafından uğurlanmıştır.

İngiliz tayyareleri

Bir Alman denizaltı gemisini daha batırdı

Londra, 9 — Dün bir İngiliz tayyaresi bir Alman denizaltı gemisini batırdığı bahriye nezaretinden resmen bildirilmektedir.

Londra, 9 — Bir İngiliz tayyaresinin bir Alman denizaltısını bombalayarak batırdığı yarı resmî mahfillerden bildirilmektedir.

Harbin başlangıcından beri batırılan Alman tahtelbahirlerinin yekûnu kırka balığ olmuştur.

Bu hesaba göre Almanların 60 denizaltısından kırkı su altındadır. a. a.

Finlandiya için İsveçte iane toplandı

Stokholm, 9 — Finlandiya için İsveçte toplanan iane miktarı gittikçe artmaktadır. Yalnız Stokholmda bir milyon kron ve 10 ton sikletinde elbise toplanmış ve hepsi de Finlandiyaya gönderilmiştir.

Tas ajansının bir tavzihi

Moskova, 9 — Tas ajansı bildiriyor.

Sovyet hariciye komiserliği matbuat bürosu, enternasyonal komünist mecmuasını abes yazılarla İstefano imzalı emperyalist Sırp ve Romanya başlıklı yazının Sovyet birliğinin siyasetine uygun olmadığını bildirmektedir.

Garp cephesinde

Topçu faaliyeti oldu

Londra, 9 (Radyo) — Garp cephesinin bazı muntakalarında topçu ve piyade faaliyeti olduğu bildirilmektedir.

Bugün İngilterenin şark sahilinde hava müdafaa toplarının ateşi işidilmişse de hava kumandanlığından bu hadise hakkında henüz malûmat gelmemiştir.

Ulusal

Ekonomi haftasında

Bütün Vekillerimiz radyoda konferans verecekler

Ankara, 9 — Onuncu ulusal ekonomi ve artırma haftası münasebetiyle radyoda verilecek konferanslar:

12/12/939 salı günü saat 16da Başvekil Dr. Refik Saydam

12/12/939 salı günü saat 18,55 de kurum başkanı general Kâzım Oralp

13/12/939 çarşamba günü saat 19,10 da Maarif vekili Hasan Âli Yücel

14/12/939 perşembe günü saat 20 de Hariciye vekili Şükrü Saracoğlu

15/12/939 cuma günü saat 19,10 da Ziraat vekili Muhlis Erkmen

16/12/939 cumartesi günü saat 20 de Gümrük ve inhisarlar vekili Raif Karadeniz

17/12/939 pazar günü saat 20,30 da Ticaret vekili Nazmi Topçuoğlu

18/12/939 pazartesi günü saat 19 da C. H. Partisi idare heyeti azasından Trabzon mebusu Sırrı Day

Esir edilen Rus askerleri

Yarı çıplak bir halde

Londra, 9 (Radyo) — Rus askerinin iktidarsızlığı ve tehzizatının fenalığı işitilmekte idi. Polonyaya gelen Rus askerlerinin tehzizatı iyi bir halde idiyse de geri kışın çok fena tehzizat edildiği ve Rusların zıbbı nakliye vasıtalarının müteaddit defalar bozulduğu görülmüştür.

Finlandiyada esir edilen Rus askerlerinin yarı çıplak bir halde el ve ayakları donmuş oldukları görülmektedir.

Sovyetlerin

Balkanlarda gözü yokmuş

Paris, 9 — Havas ajansı Bükreşten bildiriyor:

Sovyetlerin Bükreş maslahatgüzarı Papile hariciye nezaretine giderek hariciye nazırı Gafenko tarafından kabul edilmiştir.

Maslahatgüzar, Enternasyonal Komünist mecmuasının Sovyet Rumen münasebatına dair makalesinin Sovyet hükümetinin resmî noktai nazarını ifade etmediğini söylemiştir. a. a.

Bir Macar askerî heyeti Romaya gitti

Londra, 9 (Radyo) — Bir Macar askerî heyeti bugün tayyare ile Romaya vasil olmuştur.

Sovyet - Fin harbi

Sovyet tebliğine nazaran Rusların ileri hareketi inkişaf ediyor

Moskova, 9 — Leningrad askeri muntakası erkânı harbiyesinin dün akşamki tebliği:

8 Kânunevelde Sovyet kıtaatı her iki muntakada ileri harekete devam etmişlerdir.

Kareli berzahının şarkından

Finlandiya hattını yarmış olan kıtaatımızın şimal ve cenablara doğru ileri hareketi inkişaf etmektedir.

Fena havalardan dolayı keşif uçuşlarından başka hava faaliyeti olmamıştır.

Karelide harp

Muannidane bir surette devam ediyor

Buz parçaları bütün Lagoda gölünü kapladı

Helsinki, 9 — Finlandiya kıtaatı Sovyetlerin Fiburde ihraç harekâtına mani olmağa hazırlanmaktadır. Bu ihraç muvaffakiyetle neticelendiği takdirde Kareli berzahındaki müdafaa hattı iki ateş arasında kalmış olacaktır.

Karelide harp muannidane bir şekilde devam etmekte ve Ruslar Mannerhaym müdafaa hattını yarmak için beyhude gayretler sarfetmektedir.

Hava kuvvet erimiz büyük bir faaliyet göstermişler ve beş Rus tayyaresi düşürmekle kalmamışlar askeri tesisatı ve Baltiski limanını bambardüman ederek yangınlar çıkarmışlardır.

Petsamo muntakasında muhriplerin, bilhassa kutup gece mevsiminin başlaması dolayısıyla bir mevzi muharebesine girdiklerini göstermektedir.

Finlâniyalılar Petsamodan çekilirken bütün evleri yaktıkları Rus kıtaları açıkta kalmışlardır.

Şiddetli bir kar fırtınası ha-

kât yapılmasına ve kalın bir sis tabakası da Finlândiya körfezinde ve Helsinki muntakasında tayyare faaliyeti mani olmaktadır. Ruslar yollarını şarışmakta ve kıtaatımız tarafından esir alınmaktadır.

Helsinki, 9 — Nava yolu ile Lagoda gölüne gelen buz parçaları Kronştaddan Leningrada kadar her tarafı kaplamıştır. Kareli berzahında ileri karakol müsademesi olmaktadır.

Cepheden yeni gelmiş askeri müşahitlerin söylediklerine göre, Rus topçu kuvvetleri henüz çok mühim bir rol oynamamaktadır. Finlandiya ordusu müteaddit esir almışlardır. Finlândiya askeri mükemmel tehzizat edilmiş ve iyi silâhlara maliktir.

Ruslar ise eski üniforma giymete ve umumiyetle çok pis bulunmaktadırlar. Kareli muntasında Ruslar zehirli gaz mermileri kullanmışlardır.

Rus tayyareleri nikel maddelerini bambardüman etmeğe teşebbüs etmişlerse de bir netice alamamışlardır. a. a.

Torpillenen

İngiliz muhribi tamir ediyor

Londra, 9 (Radyo) — Bir Alman tahtelbahiri tarafından torpillenen Macerzi muhribi İngiliz limanına gelmiştir. Muhribin tamirine başlanmıştır.

8800 tonluk Buvasano İngiliz gemisinin torpille batırıldığı ve küçük iki İngiliz gemisinin mayne çarparak battığı bildirilmektedir.

Bir İngiliz harp gemisi 3600 tonluk bir Alman vapurunu esir etmiş ve mürettebatı birlikte İngiliz limanına getirmiştir.

Fin tayyarelerinin faaliyeti

Londra, 9 — Finlandiya tayyarelerinin Leningrad üzerinde uçtuğu ve beyanname atmakla iktifa ettikleri Helsinkiden bildiriliyor. a. a.

Finlandiyaya giden

İtalyan bombardıman tayyareleri

Stokholm, 9 — Gelen haberlere göre yeni tipde ağır bombardıman tayyarelerinden mürekkep bir filo Helsinkide tecrübe uçuşları yapmıştır.

Bu tayyarelerin İtalyadan gelen tayyarelerin bir kısmı olduğu söylenmektedir. a. a.

Halkevi köşesi

Halkevi reisliğinden:

Halkevimizde 20/12/939 tarihinden itibaren keman ve piyano dersleri verilecektir. Bu derslere devam edecekler 19/12/939 tarihine kadar 6x9 eladında birer vesika fotoğrafı ile Halkevi bürosuna müracaatları rica olunur.

Not: Eskiden kayıtlı talebeler de kayıtlarını tecdit ettireceklerdir.

İKTİBASLAR

İngiliz ticaret harbi

A. Şükrü Esmer

İngilterenin Almanyaya karşı açtığı ticaret harbi evelki akşam saat on ikiden itibaren yeni bir safhasına girmiş bulunuyor. Hukukî bakımdan bu ticaret harbini izah edebilmek için, şu noktaların tanzimi lâzımdır: İngiltere Almanya hakkında teknik mânada abluka tatbik etmiyor. Teknik mânada abluka, bir sahil muntakasının hariçle her türlü muvasala ve münakalesini kesmek demektir. Bunu yapabilmek için o sahillerde daimî olarak harp gemisi bulundurmak icap eder. Yâni abluka hukukî olmak için filî "efektif", olmak lâzımdır. Aksi takdirde abluka Napolyon muharebelerinde çok kullanılan tâbirle "kâğıt üzerinde abluka", namını alır ki, bitaraflar böyle bir ablukaya riayet etmek mecburiyetinde değillerdir. Ve yapılmış olan müsadereleler de hukukî bakımdan meşru sayılmaz.

Fakat ablukadan ayrı olarak muharip bir devletin, harpta kullanılabilecek eşyayı, düşman eline geçmekten menetmesi salâhiyeti vardır ki İngiltere evelki akşama kadar Almanya hakkında bunu tatbik etmekte idi.

Ne gibi eşya harpta kullanılabilir? Bunu muhtelif zamanlarda devletler hukuku tarif etmeğe çalışmış ise de bir türlü katî ahkâm konulamamıştır. Binaenaleyh harp çıktığı zaman, muharip devlet, harp kaçağı sayacağı eşyanın bir listesini neşreder. Ve bu, bitaraflarca da kabul edilir. İngiltere bu defaki harpta "mutlak olarak kaçak", ve "şarta bağlı olarak kaçak", olmak üzere iki liste neşretmiştir. Silâh, harp malzemesi, benzin, petrol ve para mutlak olarak kaçak eşya sayılıyor. Gıda maddeleri, mensucat ve saire ise şarta bağlı yâni muharebede kullanılacağı sabit olduğu zaman kaçak eşya addediliyor.

Bu defa Almanyanın mayn harbına başlaması üzerine, İngiltere mukabele bilmiş olmak üzere, bitaraf gemiler içinde nakledilebilen, menşei Alman olan bütün eşyanın müsadere sine karar vermiştir. Bu tedbirin hukukî ciheti şudur: 1856 Paris muahedesine kadar Lon-solado Mare ahkâmına göre, bir muharip devlet, bitaraf gemiler içindeki düşman eşyasını müsadere etmek hakkını haizdir. Fakat Paris muahedesi, Konsolado Maredeki ahkâmı değiştirerek bitaraf gemiler içinde nakledilen düşman eşyasının müsadere sine menetti. Binaenaleyh bugün bitaraf bayrak, nakilde düşman eşyasını himaye edebilir. Fakat İngiltere Alman ihracat eşyasına karşı aldığı teberi, mukabele bilmiş prensibine istinat ettirmektedir. Almanyanın mayn harbi, devletler hukukuna mugayirdir. Şu halde İngiltere de hukuka uymanın bu harekete karşı, 1856 ahkâmının menettiği tedbirleri almakla mukabele etmektedir. Çünkü mukabele bilmişil ka-

* RADYO *

PAZAR 10/12/939

ANKARA RADYOSU
DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs.

13.30 Program ve memleket saat ayarı.

13.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.

12.50 Türk müziği Klasik eserler ve halk türkülleri

Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, İdare eden: Mesut Cemil

13.30-14.30 Müzik (Küçük orkestra Şef : Necip Aşkın)

18.00 Program

18.05 Memleket saat ayarı ajans ve meteoroloji haberleri

18.25 Müzik (Radyo caz orkestrası)

19.00 Çocuk saati

19.30 Türk müziği Halk türkülleri.

19.45 Türk müziği

20.30 Konuşma (Türk tarihi)

20.45 Türk müziği. (fasil heyeti)

21.30 Müzik (Cazbant Pl.)

22.00 Memleket saat ayarı, ve ajans haberleri

22.15 Ajans spor servisi

22.25 Müzik (Cazband - Pl)
23.25 23.30 Yarınki program ve kapanış.

PAZARTESİ 11/12/939

12.30 Program ve memleket saat ayarı

12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri

12.50 Türk müziği. (Pl.)

13.30-14.00 Müzik (Hafif müzik Pl.)

18.00 Program.

18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

18.25 Müzik (Radyo caz orkestrası)

19.00 Konuşma

19.15 Türk Müziği

20.15 Konuşma (Ormanları mızı tanıyalım ve koruyalım)

20.30 Türk müziği (Fasil heyeti)

21.15 Müzik (Küçük orkestra Şef Necip Aşkın)

22.00 Memleket saat ayarı

22.00 Ajans, ziraat, esham, kambiyo - nukut borsası (fiyat).

22.20 (Küçük orkestra - Yukardaki programın devamı)

22.35 Müzik Pl.

23.00 Müzik (Cazband - Pl)

23.25-23.30 Yarınki program ve kapanış

Köy bürolarının nazarı dikkatine:

Yüksek Dahiliye Vekâletinin göndermiş olduğu formül dahilinde vilâyet köy bürosu şefliğinin tashihinden geçen ve ihzari mühim malûmat bulunan 940 senesi köy bütçeleri matbaamızda basılmaktadır. Pek yakında ikmal edilecektir.

AYDINDA :

Ankara Palas

Memleketin en ucuz en temiz en rahat en konforlü otelidir.

Hükümet caddesinde Aydoğdu mağazası üzerinde

nunsuz hareketlere karşı meşru bir silâhtır.

Bu tedbir bitaraf devletler tarafından nasıl telâkki edilecektir? Bu sualin cevabı yukarıda verilmiştir. Mesele, Alman tedbirin meşru olup olmaması noktasındadır. Meşru olan her vaziyeti bitarafların kabul etmeleri icap eder. Bununla beraber, bazı bitarafların İngiliz mukabele bilmişil tedbirini protesto ettikleri görülüyor. Bunu, İngiliz hareketine karşı ciddi surette vaziyet almaktan ziyade, Almanyayı bir dereceye kadar tatmin etmek şeklinde tefsir etmek lâzımdır. Almanya, İngiliz mukabele bilmişil tedbirine karşı vaziyet almaları için bitaraflar üzerine şiddetli taziyik yapmıştır. Hollanda ve Belçika gibi küçük bitaraf devletler Almanyadan korktukları cihetle İngiltereyi protesto etmişlerdir. Hakikatta protestoya mevzu teşkil etmesi icap eden hareket, İngilterenin meşru mukabele bilmişil tedbiri değil, Almanyanın gayri meşru mayn harbidir. Bununla beraber, İngiltere bu mukabele bilmişil ted-

birini tatbik ederken, bitarafların haklarını mümkün mertebe korumayı da vadedmiştir.

Tedbirlerin Alman iktisadiyatı üzerine ne derece müessir olacağı meselesine gelince; bu noktada hiçbir tereddüde kapılmak caiz değildir. Evvelki güne kadar ticaret harbi Almanyayı bir kaç noktadan tazyik etmekle beraber, ihracatını serbest yapmasına mani değildir. Almanya bu suretle döviz tedarik ederek her taraftan kaçak olmanın eşyasını satın alabiliyor. Ve hele şark memleketleriyle ticareti hiç bir tehlide tâbi tutulamıyordu. Evvelki akşamdan itibaren alınan tedbirlerle Almanya dışarı mal ihrac edemeyecektir. Binaenaleyh harbin kısaltılmasını temin edecek olan iktisadî tazyik asil şimdî başlamış bulunuyor.

Vücudunuzun genç ve dinç kalması için, şekere ve şekerli şeylere ihtiyacı vardır. Sen de genç ve dinç kalmak istiyorsan, her gün şekerli şeyler yemeği ihmal etme.

Vilâyet daimî encümeninden:

Memleket hastanesi için lâzım olan fanila, terlik, kaput, yatak kılıfı ve kefenlik bez 28/12/939 tarihinde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

Fazla malûmat almak ve şeraiti öğrenmek isteyenlerin her gün vilâyet daimî encümen kalemine ve eksiltmeye iştirak edeceklerin 28/12/939 tarihli Perşembe günü saat onbeşte daimî encümene müracaatları ilân olunur.

Tutarı	Lira K.	Cinsi	Tahmin fiatı	Alınacak adet
220	220	Fanila	100	200
100	100	Terlik	100 Çift	100
540	540	Kaput beher topu	900 Top	60
249	249	Yatak kılıfı beher topu	830 "	30
195	195	Kefenlik bez beher topu	780 "	25
			5 10 15 20	(130)

İlân

Aydın Nafia Müdürlüğünden :

Aydın - Muğla yolunun fra-sız güzergâhında 8+500 kilometresinde yeniden yapılacak demir köprü yerinde yapılacak 2000 lira keşif bedelli sondaj ve kazık tecrübesi işi açık eksiltme suretile eksiltmeye konmuştur.

Bu işe ait keşif ve şartname-ler Aydın Nafia müdürlüğünde görülebilir.

Eksiltme 16/12/939 cumartesi günü saat 11 de Nafia müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Muvakkat teminat miktarı 150 liradır.

İsteklilerin muvakkat teminatları ticaret odası vesikaları ve Aydın vilâyetinden bu iş için alacakları ehliyet vesikalarıyla yukarıda yazılı gün ve saatte Aydın Nafia müdürlüğü odasında teşekkül edecek komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.

25 1 6 10 (111)

ilân

Aydın Nafia Müdürlüğünden :

7347 lira 73 kuruş keşif bedelli Aydın - Muğla yolunun 9 uncu kilometresindeki Mendres köprüsünün esaslı tamirâtı açık eksiltme suretile eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 25/12/939 pazartesi günü saat 11 de vilâyet Nafia müdürlüğü odasında yapılacaktır.

Bu işe ait keşif ve sair evrak Aydın Nafia müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat miktarı 522 lira 83 kuruştur.

İsteklilerin ticaret odası vesikaları, muvakkat teminatları ve bu iş için Aydın vilâyetinden alacakları ehliyet vesikalarıyla yukarıda yazılı gün ve saatte Aydın Nafia müdürlüğü odasında toplanacak nafia eksiltme komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 6 10 15 20 (132)

Abone şeraiti

Yıllığı her yer için 6 lira.
Altı aylığı 3 liradır.
3 aylığı 150 kuruştur.
İdare yeri: Aydında C. H.
P. Basımevi.
gazeteye ait yazılar için yazı işleri müdürlüğüne, ilânlar için idare müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

İlân

Aydın vilâyet daimî encümeninden:

4347 lira 15 kuruş keşif bedelli Söke - Bağarası yolunun mendres köprüsünden yani 0+633, 73 - 1 + 430.25 kilometreleri arasının tesviyei tûrabiyesi açık eksiltme suretile eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 14/12/939 perşembe günü saat 16 da vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

Bu işe ait keşif ve şartname-ler Aydın Nafia müdürlüğünde görülebilir.

Muvakkat teminat miktarı 327 liradır.

İsteklilerin bu iş için Aydın vilâyetinden alacakları ehliyet vesikaları ve muvakkat teminatları yukarıda yazılı gün ve saatte vilâyet daimî encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur.

25 1 6 10 (110)

İlân

Aydın vilâyet daimî encümeninden

1 - Eksiltmeye konulan iş 10522,50 lira keşif bedelli Aydın memleket hastanesi kalorifer dairesi inşaatıdır.

2 - Bu işe ait şartname-ler ve evrak şunlardır.

a - Metraj
b - keşif
c - Eksiltme şartnamesi
d - Mukavele projesi ve resimler.

İstiyenler bu evrakı Aydın nafia müdürlüğünde görebilirler.

3 - Eksiltme 21/12/939 perşembe günü saat 15 te vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

4 - Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 - Eksiltmeye girmek isteyenlerin 789,19 liralık muvakkat teminat vermesi ve Aydın vilâyetinden bu iş için alınmış ehliyet vesikası ve ticaret odası vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

6 - Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet daimî encümenine getirilerek makbuz mukabilinde encümen reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile kapadılmış bulunması lâzımdır postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

1 5 10 16 (123)

İmtiyaz sahibi ve Umumi Neşriyatçı
Müdürü : Etem Mendres
Basıldığı yer
C H P Basımevi